

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 300. — ŠTEV. 300.

NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 22, 1923. — SOBOTA, 2. DECEMBRA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

PAPEŽ IMENOVAL DVA NOVA KARDINALA

V tajnem konsistoriju je imenoval papež Pij XI. dva nova kardinala, — seveda Italijana. — Rekel je, da se ni položaj izboljšal.

Rim, Italija, 21. decembra. — Papež Pij XI. je danes v tajnem konsistoriju imenoval dva nova italijanska kardinala. Ta dva sta Evarist Lucido, papeški auditor in Mgr. Aurelio Galli, generalni ravnatelj vatikanskega muzeja.

V svojem nagovoru je rekel papež, da se mirovne razmere v Evropi niso izboljšale izza njegovega zadnjega konsistorija. Omenil je tudi obisk španskega kralja in kraljice ter objavil, da se bliža irsko vprašanje končni rešitvi.

Papež je pričel svoj nagovor z omenitvijo grdega zločina, namreč zavrtnega umora kardinala Romero, nadškofa v Saragosi.

Papež je rekel nadalje, da je pismo, katero je naslovil na kardinala Gasparrija glede odpomoči proti neznanim razmeram v centralni Evropi, dobro učinkovalo, da pa je treba še dosti storiti vspricho neprestane trpkosti in večnega antagonizma.

Sila raste vsepovsod, posebno vspricho bližajoče se zime.

Kardinal Gasparri se je obrnil na nuncije akreditiranih držav, ki imajo izobilico žita in papež je rekel, da upa, da bo imel njegov poziv dobre posledice.

Ko so dospeli člani svetega kolegija v Vatikan, jih je čakala vatikanska švicarska straža v gala uniformi in kardinali so se napotili naravnost v konsistorijalno dvorano, da čakajo na prihod papeža.

Kardinal Vanutelli, čestitljivi starosta svetega kolegija, je pozdravil zbrane brate. Navzoči so bili tudi drugi vatikanski uradniki in dvorana je nudila pester prizor.

Naenkrat pa so se odprla velika vrata in iz daljave je bilo čuti petje, ki je prihajalo vedno bližje, dokler se niso prikazali belo blešeni pevci sikstinskega zbora ter se postavili krog prestola, ki je bil zgrajen na enem koncu dvorane.

STRAŠEN POTRES V ZAPADNI MEHIKI

Potres je porušil tri mesta v Sonori, Mehika. — Številni smrtni slučaji v Granados, Huasabas in Oputo.

Douglas, Arizona, 21. decembra. Kraji Granados, Huasabas in Oputo, ki se nahajajo v Sierra Madre pogorju v Sonori, Mehika in ki štejejo skupaj nekako 5000 prebivalcev, so bili porušeni v sredo zvečer od potresa. Vest o nesreči je prinesel neki kurir, ki je prišel ponedeljek zvečer v Naozari, železniško križišče, ki leži nekako pet in sedemdeset milj južno od mednarodne meje.

Kurir je jahal od srede ponoči zvečer preko gora, ki leže na razdaljo štiridesetih milj med tremi mesti ter železnico. Ko je dospel ves izmučen, je pričel pripovedovati nedolžno povest, kako so se pričele podirati hiše iz posušene ilovice nad glavami prebivalcev. — Dosti, dosti mrtvih, — je rekel, ko so ga vprašali, če se jih je kaj ponesrečilo.

Njegov poziv, naj se pošlje živila, šotore in odeje za ljudi, ki nimajo strehe, je bil sporočen predsedniku Durazo v Agua Prieta, preko meje iz Douglas, Arizona.

Oblasti so izjavile, da bodo poslane potrebne stvari z železnico do Naozarin od tam naprej s pošto do prizadetih krajev.

ZAKONSKA VETTER STA KRIVA UMORA

Po osemnajst ur trajajočem razpravljanju so proglasili porotniki svoj pravorek. — Žena je postala histerična ter kričala: Vi veste, da nisva hotela tega storiti.

Ernest in Marija Vetter sta bila spoznana krivim uboja po prvem redu v petek zjutraj. Porota je izrekla svoj pravorek v sodišču sednika Humphreya v Long Island City. Porota je priporočila sodniku milost pri obsodbi moža in žene, ki sta bila obdolžena umora Alonza Storey, prejšnjega ljubimca žene.

Mrs. Vetter je pričela kričati, ko je čula iz ust načelnika porote pravorek ter postala histerična.

— Vi veste, da nisva hotela tega storiti. Zakaj mi niso hoteli vrjeti, — je ponovila ihte, ko jo je poljubil njen mož na lice ter sjo skušal potolažiti. Neki pomožni maršal je odvedel nato dvojico iz sodne dvorane.

Porota je dobila celi slučaj v roke ob poldnev v četrtek popoldne. Po treh urah brezuspešnega argumentiranja so odšli porotniki na večerjo. Ob poldevetih so se zopet pričeli posvetovati in ob polenajstih so prišli v dvorano s prošnjo, naj jim sodnik še enkrat prečita obtožbo.

Zopetno prečitane obtožbe je trajalo eno uro in petnajst minut. Malo po dvanajsti uri je sodnik odredil, naj se zapre poroto ter izjavil, da bo zopet v sodišču ob desetih zjutraj, da sprejme pravorek, če bo do takrat dosežen.

Oba obtožena so privedli ob polenajstih v dvorano, ker se je domnevalo, da so se zedinili porotniki glede pravoreka. Ko pa se je naznanilo, da to ni res, so ju odvedli zopet nazaj v urad šerifa, eno nadstropje višje.

Tam sta bila oba obtožena obdana od prijateljev in sorodnikov. Ne prvi ne drugi ni kazal nobenega znaka nervoznosti in očitno sta dobila novega poguma, ker se porota ni zedinila. Pozneje, ko se porota zaprla za noč ter so oba odvedli nazaj v celnici, sta pokazala veliko razočaranje.

V svoji obtožbi je rekel sodnik Humphreys porotnikom, da lahko spoznajo obtožena nekrivim ali ipa krivim umora po prvem ali drugem redu ali uboja po prvem ali drugem redu. Rekel jim je tudi, naj ne upoštevajo omedlevic Mrs. Vetter in njenega očeta.

Čeprav je okrajni pravdnik dvomil o resničnosti zakona obeh obtoženih, je rekel sodnik porotnikom, naj smatrata oba za moža in ženo.

Zagovornik obeh obtoženih je naslikal Storeya kot "kačo". Bil je izgnan iz Georgije ter je živel v umazani sobi nekje na iztočni cesti, brez zvez in znancev, dokler se ni sponal z očetom obtožene.

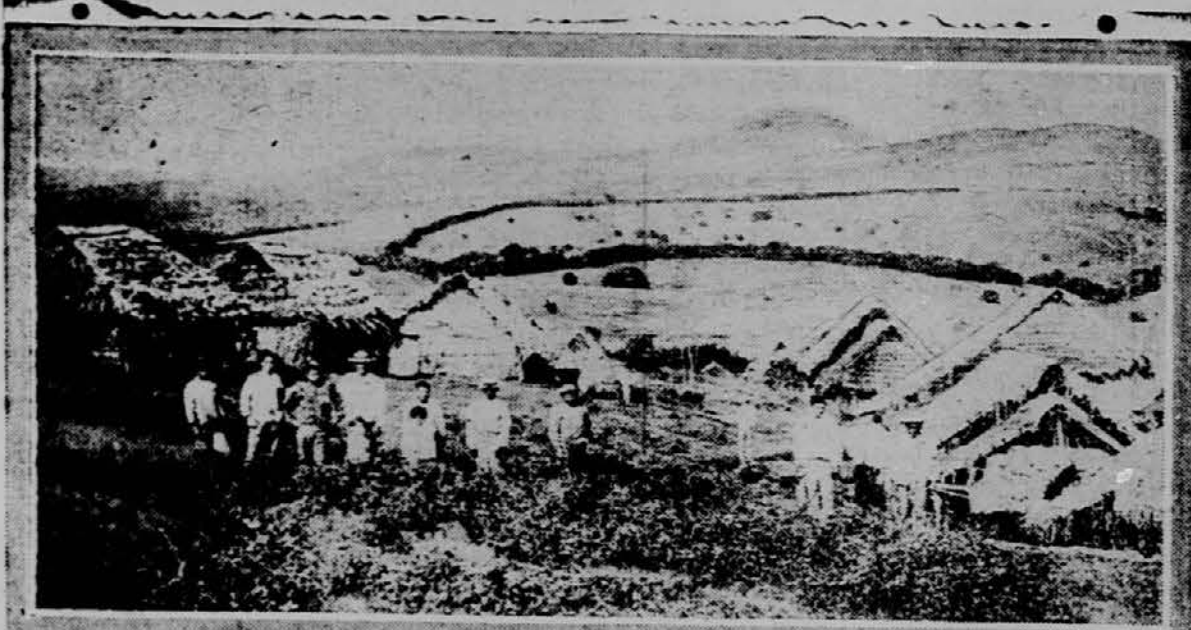
Nadalje rekel zagovornik, da nista zakonska Vetter nikdar nameravala umoriti Storeya. Če bi si resnično želela njegovo smrt, bi se poslužila revolverja.

Okrajni pravdnik Wallace pa je opisal dejanje kot "premišljen umor od pričetka pa do konca". Povedal je, kako sta se Mrs. Vetter in Storey sestala v Glendalu na večer umora ter rekel, da bi ne šel Storey nikdar v stanovanje Vetterjevih, če bi se preje ne prepričal, če je Vetter doma ali ne.

POLOM BANKE V ST. LOUISU.

St. Louis, Mo., 21. decembra. — Tukaj je skrahirala Chipewa banka. Primanjkljaj znaša pol milijona dolarjev.

VELIKI POTRESI V CENTRALNI AMERIKI.

Pred kratkim je opustošil velikanski potres ozemlje med Ecuadorom in Colombijo. Baje je tri tisoč ljudi, mrtvih in 35.000 brez strehe. Zgornja slika nam predstavlja ecuadorsko pokrajino, spodaj pa vidite sklade lave v Ecuadorju. Tudi iz mehiške države Sonore poročajo o močnih potresnih sunkih.

V MEHIKI BO KMALU ZAVLADAL MIR AGRARCI NAPRDUJEJO V CENTRALNI EVROPI

Poveljniki vstajev se bodo v najkrajšem času začeli posvetovati z Obregonovimi zastopniki. — General Sanchez je že odpotoval. — Begunci in časnikiarski poročevalci zatrjujejo, da se je vstaja generala Estrada povsem izjalovila. — Vstaši se nočejo boriti z zveznimi četami.

Vera Cruz, Mehika, 21. decembra. — Vtis, ki je prevladoval že več dni, da bodo namreč vstaši de la Huerte in Sancheza uravnali svoje spore s pristaši Obregona, je bil danes še bolj ojačen vsled časnikarskih poročil, da sta odšla general Sanchez in senator Capmany v Esperanza, da se posvetujeta z vstajskimi voditelji Puebla in Oaxaca glede končanja vojevanju.

Soglasno s temi poročili je spremljal senator Capmany generala Sancheza, kot zastopnik de la Huerte, ki je z generalom vred začel kampanjo proti sedanjemu režimu v mehiškem glavnem mestu.

Konferenca v Esperanzi je bila mogoče sklicana v zvezi z brzojavnimi pogajanjmi, ki so se vršila že več dni med voditelji nasprotujočih si strank.

V pričetku tedna je bilo objavljeno poročilo, da so se vstaši in federalci dogovorili glede premirja v Rinconada, nedaleč od San Marcosa, vendar pa ni bilo ničesar objavljenega glede uspeha tozadevnih pogajanj.

Mexico City, Mehika, 21. decembra. — Vstaja generala Estrade v državi Jalisco je obsojena na izjalovljenje in sicer radi brezbriznosti prebivalcev prizadete pokrajine, malega števila prostovoljcev, pomanjkanja denarja ter nezadostne dobave petroleja za vojaške vlake. Skoro gotovo je, da se bo veliko število čet Estrade uprlo, ko bodo vojaki izvedeli, da jih hoče njih poveljnik poslati v boj proti premočnim federalnim četam. To vest so prinesli prvi begunci in časnikarji, ki so dospeli v mehiško glavno mesto iz Guadalajare.

Vse sila, s katero razpolaga general Estrada, ne šteje niti dva tisoč oboroženih in opremljenih ljudi. To je izjavil Blanco Frombona, eden beguncev, ki je rekel, da vojaštvo večinoma ne ve za načrte svojega poveljnika in da se bo brez dvoma uprlo, ko jih bo hotel povesti v boj. Pristaši Estrade niso mogli zbrati zadostnega kampanjskega sklada. Amerikanci in drugi inozemski trgovci nočejo prispevati, češ, da se boje zaplesti v notranje mehiške strankarske spore.

Predsednik Obregon je prekinil rekrutacije po republiki z izjavo, da ima administracija na razpolago zadostno sile, da vzdrži red ter zaduši vstajška gibanja v Vera Cruz, Salisco in Oaxaca.

Poljedelske ali agrarske stranke dobivajo v centralni Evropi in balkanskih deželah vedno večji upliv ter skušajo izvesti reforme

Praga, Čehoslovaška, 21. dec. Za povprečnega prebivalca centralne Evrope ter balkanskih držav je svet razdeljen v tri kontinente: Evropo, Anglijo, in Ameriko.

Vsled svoje politike pa sta se Anglija in Amerika polagoma odvajali ter zavzeli v mislih centralne Evrope obliko posebnega in ločenega kontinenta. Centralna Evropa je elastičen izraz, vsaj v kolikor pride v poštev v tem članku.

Poljska je vsled tega vključena povsem slučajno in Madžarsko in Avstrijo se sploh izključuje.

Leta 1890 je bilo storjeno jedro organiziranega farmerskega elementa v Pragi. Danes pa je en milijon čehoslovaških članov Mednarodne poljedelske zveze: 400 tisoč bolgarskih članov, 400.000 poljskih in 200.000 jugoslovanskih.

Kar se tiče Rusov je J. Emeljanoz družil izselence iz Rusije, ki so kmetje ter nasprotujejo tako carizmu kot boljšeizmu.

To Poljedelsko unijo se pogosto zamenjava s takozvano Zeleno internacionalo, ki je germanškega izvora, čeprav je njen glavni stan v Pragi. Ta organizacija združuje bolj izrazito farmerske interese v Nemčiji, na Holandskem ter v skandinavskih deželah.

Voditelji poljedelskih strank se snidejo ob različnih časih, da razpravljajo o skupni politiki. Tvorijo neke vrste najvišji mednarodni komitej.

POINCARE BRANI LOPOVSKO POLITIKO

Odločno je poudarjal, da bodo Francozi ostali toliko časa v Ruhru, dokler ne bo Nemčija zadostila vsem zahtevam. — Politike sviri pred predčasnim optimizmom. Če bi si Francija ne zagotovila garancij, bi ne dobila ničesar iz Porurja in Porenja.

Pariz, Francija, 21. decembra. — Včeraj se je unela v francoski poslanski zbornici ostra debata glede okupacije Ruhrja. Poincarejevi nasprotniki so očitali vladi, da je šla predaleč ter da bo zabredla v zanjke, iz katerih ji ne bo več izhoda.

Danes je pa na te napade odgovoril francoski ministrski predsednik Poincare. V svojem govoru je odločno branil vladno politiko napram Porurju in Porenju.

S številkami je dokazal, da sta dobili Francija in Belgija izza 11. januarja pet milijonov ton premoga in koksa. Če bi si francoska vlada ne zagotovila nobenih garancij, bi še do danes ničesar ne dobila.

Za leto 1924 je zajamčeno vladi 27 odstotkov vse porurske produkcije. Prihodnje leto bosta dobili Anglija in Belgija iz Porurja in Porenske nad 26.000.000 ton premoga.

Nadalje je ministrski predsednik odločno poudaril, da francoska vlada ne bo prej odpoklicala vojaštva, dokler ne plačajo Nemei zadnjega centa. Po njegovem mnenju je okupacija nemškega ozemlja izborna sredstvo. Edino le na ta način se lahko dokaže trmoglavim Nemcem, da morajo plačati.

Glede reparacijske komisije, ki naj bi preiskala finančno stanje Nemčije, je rekel, da ji želi dosti uspeha. Posebno je opozarjal na važnost, da bi bile pri tej priliki tudi Združene države oficijelno zastopane.

Sedaj, ko je končan pasivni odpor, je odpravljena zadnja ovira direktnih pogajanj z Nemčijo.

Značilne so njegove besede glede okupacije.

“Okupacija je pokazala Nemčiji, da se ne šalimo, da smo možje dejanja, ne pa besed. Nemčijo žeja po maščevanju, uvideva pa bolj in bolj, brezkoristnost osveteželjnosti. Mi smo še vedno skrajno hladnokrvni. Vsako naše dejanje nosi pečat hladnokrvnosti. Ko bo Nemčija priznala vse svoje zmotne, nam bo prijazno sodelovanje v Porurju zajamčeno.

Duesseldorff, Nemčija, 21. decembra. — Včeraj se je vršilo v Porenju in Porurju splošno glasovanje glede delovnih ur. Za deset urni delovnik je bilo oddanih 42.900 glasov; za osemurni delovnik pa samo 539 glasov.

PARNIK "LEVIATHAN" JE OBTIČAL V BLATU.

Včeraj je v newyorškem pristanišču, pri Robbins Reef zavozil največji parnik na svetu "Leviathan", v blato. Šele po šestih urah vztrajnega dela se je vlačilnim čolnim posrečilo spraviti parnik v globljo vodo.

ČIČERINOVA IZJAVA.

Moskva, Rusija, 21. decembra. Ruski zunanji minister Čičerin je danes izjavil, da ni bila ruska sovjetska vlada nikdar v zvezi z

ameriško delavsko stranko ter da so vsa tozadevna zahtevila ameriškega tajnika Hughesa neutemeljena.

KOLEDAR za leto 1924

STANE SAMO 40c
Naročite ga takoj, da ne boste brez njega

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Danes so naše cene sledeče:
JUGOSLAVIJA
Razpošila na zadnje pošte in izplačuje "Poštni & krovni zavod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugo, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.
1000 Din. \$12.40
2000 Din. \$24.80
5000 Din. \$61.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
Razpošila na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir \$ 9.90
300 lir \$14.55
500 lir \$23.75
1000 lir \$46.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

Za pošiljave, ki prisegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dva tisoč lir dovoljumo po možnosti še poseben popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslan denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Tel.: Cortlandt 4257 New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Bank.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by

Slovene Publishing Company

(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za leto letg	\$7.0
In Canada	Za pol leta	\$3.5
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.0
Za četrta leta	Za pol leta	\$3.5

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelje in praznikov.
Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bilvaličke naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

NEW YORK CITY

NEW YORK CITY

REGISTRACIJA INOZEMCEV

Te dni se je sestal delavski tajnik Davis z uredniki raznih tujejezičnih listov ter jim povedal, kaj misli o novi priseljeniški zakonodaji.

Davis je premeten politik. Dosti je govoril, povedal pa le malo in skrbno prikrival svoj resnični namen.

Kljub temu se je pa iz njegovega govora izvedelo naslednje: vsak priseljenec oziroma inozemec se bo moral registrirati. Sedanje priseljevanje, ki temelji na podlagi kvota, bo kmalo prenehalo. Znaprej bodo priseljenec izbirali in odbirali.

Davis pravi, da se bo vršila registracija v interesu priseljenca. Izjavlja, da bodo novega priseljenca vknjižili ter dali vsakemu številko, malo zastran lepšega, malo pa zastran boljše kontrole.

Ne gre mu v glavo, kako bi mogel biti kdo vsled tega razžaljen, ko se morajo vendar vsi državljani, če hočejo voliti, pred volitvami registrirati.

Glede podrobnosti je gospod Davis izredno slabo informiran.

Ko so ga vprašali, če bo moral vsak priseljenec pustiti odtise prstov, je odvrnil, da ne ve natančno. Istotako ne ve natančno vsebine predloge glede regulacije priseljevanja. Pravi, da se mora šele natančno informirati.

"National Manufacturers Association" je pred kratkim objavila članek, iz katerega je vsekakor več razvidno kot se pa zdi, da je znano delavskemu tajniku Davisu.

V dotičnem članku je rečeno, da bodo pustili v deželo le toliko delavcev in delavk, kolikor jih potrebujejo industrijski in farmerji.

Jeklarskemu trstu ne bo prav posebno težko nabaviti si delavcev, kolikor jih bo potreboval.

Vsaka večja korporacija bo lahko importirala delavce. Seveda le izbrane in odbrane delavce.

Open shop bo postal pristna ameriška naprava, ki bo pod posebno zaščito vlade Združenih držav.

Po božičnih praznikih, takole sredi januarja, se bo umel odločilen boj za zasužnje in proti zasužnjeju novih priseljenec. Delavci bodo morali napeti vse sile, če bodo hoteli zmagati.

Upanja je pa le malo, kajti Samuel Gompers že soglašal z delavskim tajnikom Davisom.

Dopis.

Greenwich, Conn.

Kako hitro minejo tri leta tu v Ameriki, vse drugače kot v starem kraju ali kot pri vojakih tri aktivna leta. Seveda, najbolj se zamoti človek pri delu, in tega je bilo tudi letos za sproti vedno dovolj.

Ker se z dopisom oglašim le enkrat na leto, upam, da mi g. urednik dovolite malo več prostora v listu kot za navadni dopis.

V tukajšnjem kraju nas je še vedno Slovencev samo pet, kot do sedaj, zato med nami ni posebnih novic. Nameravam pa malo opisati utise v tem letu med Slovenci v New Yorku in okolici.

Bilo je letos na velikonočni teden, ko dobim povabilo od Mr. Pavel Zalaznika iz New Jersey, da bi ga namreč po več kot dveh letih nem bivanja tukaj že lahko obiskal. On je namreč moj ožji rojak z Vrhnik. In da so tu Vrhnikje prava redkost, je dokaz, da se mi še ni posrečilo zaznati za enega v celnem mestu New York z nad šest milijoni prebivalstva. — Dasi je Slovencev v New Yorku precejšnje število in iz različnih krajev Jugoslavije, največ pa jih je menda iz Domžal, ki so večinoma zaposleni pri slavnikaški obrti.

Večkrat si mislim, kako lepo je rojakom tam v Clevelandu, Waukeganu in drugih večjih slovenskih naselbinah. Stopim čez cesto, pa si pri znanu, kateri ti je bil takorektoš sosed doma na Vrhnik. Od tu pa sem moral "ronati" v tretjo državo, ako sem hotel videti prijatelja iz svojega rojstnega kraja.

Na veliko soboto sem se torej odpravil v New York. Tam sem pri svojih prijateljih prenočil. — drugo jutro pa smo skupaj odšli v New Jersey.

Ipavečev Pavle tam se je izkazal v pravi staroslovanski gostoljubnosti. Vulgo Ipavečev pa tudi po pravici zasluži, kar prinesel ga je gori iz "kjevdr" kar tri sorte, pred katerimi se lahko pravzapravka rebula skrij. Mama Zalaznik pa so spekli fine potice, da se je testu komaj med rožinami in medom opazilo. Sekali smo polne valne na vrtu tudi po stari načinu pripiru in pomaranče kot včasih doma. Ker je njih sin Pavel Jr tudi nadebuden pianist, nam je zaigral na klavir par poskočnih ter smo v dobrem razpoloženju tudi malo zaplesali in le prehitro je prišla noč in čas ločitve.

Martinovo leto smo zopet prav prijetno praznovali pri bratranecu Martinu v New Yorku. Povabilje na je bila tudi troperesna detelja, ca, trije pravi športje M. S. K. iz Brooklyna. Martinu so namreč letos vinogradi v Kaliforniji obrodili prav obilo in izborna kapljica. Ako pa me tu gori kateri znanec obišče, mu bom dokazal, da je moralo biti tudi moje trtje na najlepši in najugodnejši solnčni legi.

Slovenskih piknikov je bilo to poletje v New Yorku in Brooklynu mnogo in v kolikor mi je čas dopuščal, sem jih par izmed njih tudi jaz posetil. Na nekaterih je bilo prav prijetno. Prostori za igranje so mi najbolj ugajali v Smithswood Parku, pri Revnem Lazarju ali v gozdčku poleg istega. Čudim pa se, kako to, da slovenska društva tako mnogokrat izberejo za svoje prireditve takojmenovani: Emerald Park, kar sploh noben park ni, pač pa ograjeno dvorišče s par drevesi med salonom in malo plesno dvorano.

Na piknikih v Smithswood parku je pa včasih tudi kričala. — Seveda, ne mislite, da morda človeška, ampak samo od kakkega junčka ali prašička, ki se je na raznju pekel. Vendar pa je bila enkrat ob neki taki priliki tudi neka oseba v nevarnosti, da jo na raznju spečejo, in sicer sam — Peter Zgaga. Najbrž zato, ker včasih kateremu v svoji koloni nekoliko v špasih resnice pove. Možakar, ki je predstavljal v belem predpasniku kuharja in trančerja kostruna, je menda zahajal prepogostoma k premočnemu studentu pod skale, kar je imelo za posledice, da je prišel krožiti okrog ubogega Zgaga ter vihteti dolgi kuhinjski nož in vilice, kakor Indijanci okrog svoje žrtve.

Vendar pa se je bojna ples mirnim potom končal, a posledica istega je najbrž bila, da se je razbil takrat obstoječ Slovenski klub. Ob isti priložnosti sem imel tudi priliko ogledati si avtomobil izdelka Adria Motor Car korporacije.

V Brooklynu sem imel priliko videti še neki drugi patentiran izum Slovencev, namreč čevlje za moške ali ženske, katerih pete so izdelane v olajšavo pri hoji tudi "na fedrih". Izdelek je v resnici zelo dober izum, in če bi bil še bolj izpopolnjen ter splošno v rabi, bi se lahko vsak lastnik delnice tega podjetja štel med srečne. — Ker pa se moda posebno pri ženskih čevljih vsak čas menja, tako da sedaj peta ženskega modnega čevlja že ni večja od palca na roki, žal to podjetje ni uspelo.

Tudi iger je bilo to leto v New Yorku precej uprizorjenih, in izmed teh sem posetil tri v New Yorku in eno v Brooklynu.

Pevsko društvo Danica je priredilo v Brooklynu igr "Ulica št. 15", katera je bila uprizorjena izborna. Posebno dobro je igral v vlogi čevljarskega mojstra Mr. Lustik, ki je dokazoval bogatemu bankirju, da je on bolj potreben ljudstvu s popraviлом čevljev, kakor bankir z njegovo banko. Zelo dober vtis je napravil tudi mladi ženin, bankirjev sin, Mr. Piškur. Govoril je primerno glasno in razločno. Čudil pa sem se Miss Maly Bugar v ulogi čevljarske hčerke, ki si je izbrala izmed tako zalih igralcev na odru tako kislega moža. Ostale igralke pa so si itak že s svojo ljubkostjo osvojile srca občinstva s svojim sigurnim nastopom, posebno pa še srca pri igri navzočih pečlarjev.

Poročeno je bilo prej, da se bo pri bari lahko dobila kapljica, ki je prestala že dva Martinova krsta. Preskrbel sem si potrebnih tiketov ter se javil pri "litru". Kmalu pa sem se prepričal, da je bila kapljica krščena že več kot dvakrat, in sicer najbrže z žegnano vodo. Na mojo tozadevno pritožbo mi krčmar razloži, da če bi bila tekočina močnejša kot je, da pri Slovenceh preveč hitro učinkuje. Jaz sem mu ugovarjal, da ne sme misliti, da je vsak tako — "švih" kot on. Višje inštanče za pritožbo pa seveda ni bilo.

Sedaj pa še nekoliko o igrh v New Yorku. Igra "Ženitev" sem docela zamudil ter dospel v dvorano na osmi cesti — ravno ob zaključku zadnjega dejanja. Vidim sem, da je bila igra povzeta iz ruskega življenja na kmethih ter opazil, da je morala biti vseskozi živahna predstava, zato mi je bilo zelo žal, da sem isto zamudil. — Po igri je bila prosta zabava. Bila je med drugim tudi šaljiva podoba, in po končanem valčku sem sporečel na karti neki brhki črnolaski, da mi je vroče notri do srece. Kmalu prejmem odgovor, da njej je pa vroče prav tja do jeter. To mora biti potemtakem še veliko globlje, Godba je igrala, mladina je plesala, v ozadju se je pa pilo. Ako bi sporečel v stari kraj, da se je vse to godilo v cerkveni dvorani, saj bi komaj verjeli.

Pri drugi igri "Če sta dva" sem bil pa že pol ure pred začetkom na svojem mestu. Ko pa sem celo igro videl, mi je bilo žal, da nisem prišel pol ure po zaključku iste. Povedal sem po igri svoje odkrito mnenje nekemu prijatelju — igralcu omenjene igre, in ker se je on sam strinjal z menoj, je dokazov dovolj. Za odrom je bilo par cirkuških direktorjev z biči v rokah in par glumačev. Bilo je vse skupaj v pravem pomenu besede — cirkus.

Zadnjo, ki sem se gledal, je bila igra "Dekle z biseri". Ta pa je bila v resnici vredna časa. — Nastopali so sigurni igralci v lepih opravih Rimljanov, s svetlimi čeladami, nosili težke ščite in široke meče, poleg tega pa se je videlo gole roke in kolena močnih gorenjskih fantov. Na sedežih za seboj sem slisal med dekletki prihajene vzdihle in pripombe: — Oh kako fejest fantje! — Jaz pa sem le bolj motril brhke rdečelice Rimljanke, ki so imele po rameh razpuščene lepe lase ter bile ogrnjene v raznobarne tunike in bele halje.

Najlepše pri tej igri je igrala Minea Zorman, in sicer glavno vlogo Mirjam. Nje otopno vedenje, mehki glas, ljubka postava in njen sigurni nastop, vse to je pripomoglo v veliki meri k lepemu uspehu. V zasluženo nagrado je prejela krasen šopek.

Njeno varuhinjo, navihano Nehusto, je igrala Miss Neška Pavlič izborna, kot zna seveda le ona. Mark, rimski stotnik, je bil Mr. Vinko Končan. Dasi menda nova moč na tem odru, je bil nad vse sposoben za to vlogo.

Kaleb, Markov tekmeec v ljubezni za Mirjam, je bil Mr. S. Rode. ki je bil, kakor vedno, vsega priznanja vreden.

Jud-trgovca pa je bil v maski in vedenju tako popoln, da bi človek res kmalu verjel, da so ga to predstavljali naravnost iz Palestine. Če se ne motim, je imel tudi kriv nos.

Napeto zanimiv prizor je bil, ko sta se Mark in Kaleb dvobojevala s težkimi meči. Nekaterim so kar lasje stali pokone od strahu. Končno je bil le Kaleb premagan, dasi po postavi močnejši.

Tudi ostale igralke in igralci so storili svojo dolžnost ter pripomogli k lepemu in popolnemu uspehu te igre.

Posebna zasluga pri vseh prireditvah gre pa tudi neumornemu pevovodji Mr. Ignaciju Hudetu ter njegovemu pevskemu zboru, in Mr. Janko Končanu, kapelniku in godcem Slovenske godbe.

K sklepu vsem znanec in prijateljcem vesele božične praznike ter srečno Novo leto!

Jože Zelenc.

Jugoslavia irredenta.

Smrtna kosa.

V Kobdiju na Krasu je umrla Karolina Fabiani, mati profesorja Fabianija.

Na žagi pri Boveu je umrl Alojz žagar, tamkajšnji trgovec in gostilničar.

Fašistovske surovosti.

S Krasa poročajo: Surovost fašistov in narodne milice presega že vse meje. Zadnje čase se izkazujejo s svojim junštvom vojaki narodne milice, posebno v Nabrežini. Tako je neki tak divjak napadel in oklofotal mirnega slovenskega fanta in dvignil celo dvajsetletnega dečka, uniformiranega v lašista, s pozivom, naj udari Slovenca. Isti zverinski človek, De Cilia po imenu, se je zagnal v kavarni v nekega slovenskega fanta in ga pretepal. Takim surovostim so dan in noč izpostavljeni Slovenci v Julijaki Krajini, in ako bi se kdo pritožil, ga karabinjerji zvežejo kot hudodelca in vržejo v zapor. Julijaka krajina je vsak dan večja sramota za Italijo!

Peter Zgaga

26. januarja bo Slavčeva maskarada v New Yorku.

Topot ne bo več v Srbskem Domu, pač pa v lepi češki dvorani na 72. ulici, ki je Slovencev že splošno znana.

Prostora bo torej dovolj. Kdor se bo hotel kaj potihem pomeniti, bo lahko šel na galerijo. Galerija v Sokolovni ima to dobro lastnost, da zna molčati. Če bi znala govoriti, bi bila udeležba dne 26. januarja jako slaba.

Kot obetajo, bo maskar dovolj. Tudi takih brez mask — posebno proti jutru.

Najlepa maska bo dobila darilo. Pri tem bodo prišle v prvi vrsti noge pošteve.

Med petjem naj ima downtownski Tone kozareček na spagi, da mu ne bo zacingljal po kamnitih stopnjicah kot mu je lansko leto pri nekem koncertu.

Na Silvestrov večer bo lepa zabava v bivših Rauehovichih prostorih na Irving Ave. in Star Street, Brooklyn.

Zabavo bo priredil Slovenski Kvartet. Kdor hoče res kaj lepega slišati, naj pride poslušat.

Potušek, Starila, Dergane in Mue.

Še kakšni lepši in boljši dvoranih bi delali čast kot je bivša Rauehova. Toda Slovenci smo skromni. Pod mermik vtikamo luč, namesto da bi jo na strop obesili.

Ta izboren kvartet bodo pa v kratkem slišali tudi ostali Slovenci po Ameriki.

Tisti, namreč, ki imajo gramofone in bodo kupili plošče, v katerih bo kvartet ovekovčel svoj glas.

Sedaj je pa dovolj teh veselje. Že zelene je v svojem dopisu dobrodu obdelal veselico vprašanje.

(PRISPEVEK.)

"Brez naslova".

Dični Molek — Kajtebriga Humorist bi rad postal: Riga in z ušesi miga, Kot siv buro s kraških skal.

Mož bi rad obraze rezal Iz družinskih si idej. Ne pove pa, da sam zvezal Se že davno je poprej.

Pa rečimo, da smo sitni In zaslužimo ukor: Papa — pustež imenitni — Ti si naš najlepši vzor!

Saj zavida te timona Za obraz tvoj godrnjav. In zavida te Madona Sedem križev in težav!

Morda z glavo odmajuješ. Češ, kdo znal je to doslej? Ampak, če mi ne veruješ, Kar v zrcalo se poglej!

Gajžla.

Pismo Maričke Miklošič.

10. pismo.

New York, 20. decembra.

Draga prijateljica:

Draga prijateljica, prosim te povej mi, katere rečenice so najboljše, če žensko kriviči, in če ji je slabo, ko zjutraj vstane. Jaz sem že par dni tako funi. Ne vem, kaj je za ena reč z mano. Ti pa rečem: z dedci nočem imeti nič več opravka. Vsi so glih. Eden kot ta drugi. Jaz nobenemu več ne verjamem. Sploh pa možiki. In če več za kakšne take rečenice, mi piši. K dohtarju ne maram iti, ker me je tako rado sram.

Te pozdravlja Tvoja

Marička.

Jugoslovanaka

Katoli. Jednuta

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1904

GLAVNI URAD v ELY, MINN

Glavni uredniki:

Prevednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podprevednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 361, Ely, Minn.
Blagajnik nepriljubljenih: JOHN MOVERN, 413 — 13th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOSE. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 608 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4823 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 316 Stevensen Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 383 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne politične naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje na sprejem novih članov in bolnišnice spriljavale naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanaka Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi s 3 člani ali članicami.

Novice iz Slovenije.

Dijaška kuhinja v Celju

Je prejel iz Dramelj velik voz raznih živil, ki so jih nabrali za svoje revne in stradalajoče sovratnike na srednjih in strokovnih šolah v Celju učenci tamkajšnje osnovne šole po navedenih nadučelja Kmetstva in župnika Sigla. Človekoljubno in vzgojno delo zasluzi najlepše priznanje.

Italijanske tatarske vesti. Slo-

venija in Slavonija.

Italijanski listi javljajo, da je po vsej Sloveniji proglašeno obodno stanje zaradi velikanskih ropov, ki se godijo po deželi. Ta gorostasna liška iznišljajina poteka najbrž iz dejstva, da je občinski odbor v Vinkovcih v Slavoniji sklenil zahtevati proglase obodnega stanja v okraju, kjer je bilo v zadnjem času izvršenih več roparskih napadov.

Novi cerkveni administratorji.

Ker je vprašanje katoliške jurisdikcije med jugoslovansko vlado in Vatikanom že urejeno, je imenovan za Jugoslavijo pripadajoči bel celovški škofje ljubljanski škof dr. Jeglič za Prekmurje in Jugoslavijo pripadli del diiecee Subotice pa mariborski škof dr. Karlin.

Konsekracija krškega škofa.

Novoimenovani škof za otok Kuk dr. Josip Srebrnič je bil dne 8. decembra v ljubljanski stolnici posvečen za škofa. Ustoličenje v stolnici na Krku pa se ima vršiti dne 23. decembra.

Spalni vagoni na progi Ljubljana-

Beograd.

Generalni direktor državnih železnic je dovolil, da smejo na progi Ljubljana-Zagreb-Beograd in arope pri brzovlakih št. 3 in 4 nudi potniki drugega razreda uporabljati postelje spalnih vagonov. Doslej so potniki drugega razreda morali uporabljati spalni vagon le tedaj, če so obnem plačali tudi razliko med drugim in prvim razredom svoje vozne karte.

Srebrna poroka.

Dne 21. nov. sta praznovala srebrno poroko Ivan Mersner, višji oficial v pok. in njegova soproga Marijana, rojena Šlaker.

Himen.

Poročil se je na Brezjah Jakob Reichmann, posestnik na Koroškem, z gđ. Reziro Laskič iz Skočdola na Koroškem. Mladi par je poročil ženov stric župnik dr. Janko Arnež.

Poročil se je na Brezjah Jakob

Reichmann, posestnik na Koroškem, z gđ. Reziro Laskič iz Skočdola na Koroškem. Mladi par je poročil ženov stric župnik dr. Janko Arnež.

Poročil se je na Brezjah Jakob

Reichmann, posestnik na Koroškem, z gđ. Reziro Laskič iz Skočdola na Koroškem. Mladi par je poročil ženov stric župnik dr. Janko Arnež.

Poročil se je na Brezjah Jakob

Reichmann, posestnik na Koroškem, z gđ. Reziro Laskič iz Skočdola na Koroškem. Mladi par je poročil ženov stric župnik dr. Janko Arnež.

Poročil se je na Brezjah Jakob

Reichmann, posestnik na Koroškem, z gđ. Reziro Laskič iz Skočdola na Koroškem. Mladi par je poročil ženov stric župnik dr. Janko Arnež.

Poročil se je na Brezjah Jakob

Reichmann, posestnik na Koroškem, z gđ. Reziro Laskič iz Skočdola na Koroškem. Mladi par je poročil ženov stric župnik dr. Janko Arnež.

Poročil se je na Brezjah Jakob

Reichmann, posestnik na Koroškem, z gđ. Reziro Laskič iz Skočdola na Koroškem. Mladi par je poročil ženov stric župnik dr. Janko Arnež.

Zagonetno, toda resnično.

Na poti v pogubo.

(Konec.)

Naslednjega dne pa sem obiskal stanovanje, a našel le brata Mrs. Vogel, kateremu sem dal jasno razumeti, da je osumljena Sofija številnih ropov. Vprašal sem ga, kaj ve o deklici, in on mi je pripovedoval, da je njegova sestra spoznala Sofijo v Actonsville in da ji je pomagala najti v New Yorku službo. Deklica nima niti doma niti sorodnikov, in ker je brez dela, sta jo iz usmiljenja vzela k sebi.

Čutil sem, da mi ni ta možki povedal vsega, kar je vedel, a nisem ga hotel izpraševati še nadalje. Ko sem zapustil stanovanje, sem srečal neko žensko, v kateri sem spoznal Mrs. Vogel, ki se mi je nekako čudno smejala. Prišel sem do prepičanja, da je bila Sofija le orodje teh ljudi ter ukazal dvema svojima pomočnikoma, naj neprestano opazujeta hišo.

Dve uri pozneje je bila aretirana Sofija, ko je hotela stopiti v hišo. Na bližnji policijski postaji sem jo zaslišal. Bila je trgovačica ter ni hotela odgovorjati na vprašanja, a končno je vendar rekla, da hoče govoriti, če ji bo to dovolila Mrs. Vogel. Priznala je, da je delala za Mrs. Gotez, a je zanikala tatvino.

Naslednjega jutra sem izvedel v svojo veliko jezo, da je Mrs. Vogel in njenemu bratu posrečilo preslepiti čuječnost mojih ljudi, da sta naložila na ekspresni voz več kovčegov in se odpeljala. Po daljšem iskanju sem našel ekspresni urad, ki je prevedel na Grand Central postajo več kovčgov, ki so bili last neke družine Vogel. Tam sem izvedel od prilažnega mojstra, da niso bili kovčgi odposlani, temveč da jih je vzela neka druga ekspresna družba. To je bil brez dvoma zelo prebrisani trik. Poiskal sem to drugo ekspresno družbo, ki mi je sporočila, da je oddala kovčge v nekem stanovanju na dolenji iztočni strani. Pohitel sem tjakaj. Pod nekim gumbom je stalo ime Vogel. Sedaj je bilo treba dokazati lopovom njih zločine ter dobiti nazaj nakit in druge ukradene dragocenosti.

Postavil sem dva svoja človeka pred hišo ter odšel v stanovanje na gorenji zapadni strani. Vse je bilo na hitro izpraznjeno, a v kuhinji sem našel pismo s podpisom Sofije, v katerem je slednja prosila Mrs. Vogel in njenega brata, naj je ne zapustita ter obljubila, da bo vse storila, kar bosta rekla.

Komaj sem se vrnil v svoj urad, ko me je eden mojih ljudi obvestil, da je šel brat Mrs. Vogel v neko hišo, oddaljeno deset blokov od stanovanja. Tam sem našel ime: — Samuel Bernstein, trgovec s starim zlatom ter dragimi kamni. — Pozvonil sem ter šel proti stanovanju, katero mi je odprl neki bradat stavec.

— Vi kupujete dragocenosti, Mr. Bernstein, — sem mu rekel. — Mr. Vogel me je poslal.

Mož me je spustil v stanovanje. — Mr. Vogel prinese vedno dobre stvari, — je pojasnil. — Njegove deklice napravijo dober plen.

Tedaj pa sem se mu dal spoznati za detektiva. Može je postal blede kot smrt in kolena so se mu pričela tresiti, ko sem mu zapretil, da ga bom aretirati radi sprejemanja ukradenega blaga, če ne bo vse povedal. S solzami v očeh ter zatrdjevanjem, da je popolnoma nedolžen mi je začel nato pripovedovati, da sta mu Mr. in Mrs. Vogel že leta in leta prodajala dragulje, katere sta dobivala od naučenih služkinj, ki so kradle za oboje. Mr. Vogel, ki ni brat, temveč mož Mrs. Vogel, mu je prinesel v zadnjih par tednih nakita v vrednosti več tisoč dolarjev. Bernstein mi je nato izročil dragocene kamene.

Krog pete ure istega popoldneva mi je sporočil eden mojih ljudi, da sta Mr. in Mrs. Vogel zapustila stanovanje ter se odpeljala v rmenem avtomobilu s tremi kovčgi. On jim ni mogel slediti, a si je zapomnil številko avtomobila in izvedel sem, da ima svojo postojanko pred Pennsylvania postajo. Telefoniral sem policiji, ki mi je poslala na pomoč mestnega detektiva, počakal na povratek šoferja dotičnega avtomobila ter izvedel od njega, da sta se Mr. in Mrs. Vogel odpeljala v neki hotel v Bronxu.

Tjakaj smo se napotili, mestni detektiv, moj pomočnik in jaz. Hotel nas ni hotel spustiti noter a ko je izvedel, da smo detektiv, je rekel nekemu natakariju, naj nas povede v stanovanje Mr. in Mrs. Vogel-a ter nam je sam sledil.

Natakar je potrkal na vrata. — Nekaj možki glas, v katerem sem spoznal glas Vogla, je vprašal, kaj da hoče.

— Ali hočete biti zjutraj zbujeni? — je vprašal natakar.

— Ne, — je odvrnil Vogel. — Pustite naju pri miru.

— Odprite za trenutek, — je rekel natakar, rad bi nekaj vzel, kar sem pozabil v sobi.

Kmalu nato so se vrata nekoliko odprla in skozi odprtino je pogledal Vogel. Ko je zagledal mene, je hotel hitro zapreti vrata, a jaz sem se že vrgel proti njim ter jih odprl. Planili smo noter, dočim sta hotelir in natakar ostala zunaj. Vogel je stal sredi sobe, brez suknje in srajce. Dal se je brez odpora preiskati od mestnega detektiva ter se tako voljno odzval pozivu, naj se obleče, da nas je popolnoma zazibal v varnost. — Mrs. Vogel je sedela v nočni obleki na robu postelje ter se tudi pričela oblačiti. Šla je proti komodi, na kateri je ležala njena bluza, a mesto da bi prišla zanjo, je posegla pod njo, se obrnila ter držala v roki avtomatično pištolo. V trenutku je ustrelila name, a skočil sem hitro na stran. Kljub temu me je zadela v nogo, da sem padel na koleno, pri čemer sem skušal potegniti svoj revolver. — Napad se je izvršil tako nenadoma, da smo bili vsi presenečeni.

Clark je planil proti ženski, a ta je hitro dala revolver svojemu možu. Nato pa je zgrabil Clark zapestje Vogla, mesto roko samo. Z lahko kretnjo roke je pognal Vogel nesrečnega kroglo v glavo. Clark je omahnil na posteljo. Medtem je ustrelil Vogel na mestnega detektiva, ki se je zgrudil na tla.

Medtem pa sem s težavo potegnili revolver ter pričel streljati na Vogla. Bil je spreten strellec ter mi je nutil le svojo levo stran. — Moji prvi trije strelci so ga le oplazili, a četrta krogla mu je predrila srece, in padel je na tla mrtve. A šele potem, ko me je petkrat zadela ter ranil tudi hotelirja in natakarja.

Tedaj pa sem videl, da ima Mrs. Vogel v roki drug revolver ter da meri name. Oddal sem nanjo zadnji dve krogli. Ena teh ji je predrila srece in zgrudila se je mrtva na tla poleg svojega moža. — Vse to se je izvršilo tako hitro, da ni imel nihče prilike pobegniti.

Detektiv, jaz, hotelir in natakar smo se medsebojno podprli in le s težavo smo se splazili po stopnicah navzdol. Medtem pa je bila že alarmirana policija in prihitela so policijske rezerve. Nas vse so odvedli v bolnico, a Clark je že na poti izdihnil.

V Vogelovih kovčgih so našli bogat plen. Nakit, obleka, perilo, čipke, — vse to je predstavljalo vrednost več tisoč dolarjev. Sofija je bila kmalu nato procesirana. Postala je zelo pomilna, ko je pripovedovala porotnikom svojo povest, in obsojena je bila na kratko ječo v neki poboževalnici.

Jaz sem visel več tednov med življenjem in smrtjo. Zapazili ste gotovo, da šepam. To je moj spomin na afero Vogel in nikdar ne bom pozabil bitke s tatovi, onega divjega, krvavega prizora, tekoma katerega se je vsak pot, kadar me je zadela krogla, dvignil iz moje obleke oblaček dima.

Stanje v današnji Rusiji.

Profesor Piip, bivši estonski zunanji minister in sedanjí glavni urednik lista "Waba Maa", se je mudil dalje časa v Rusiji in obiskal je Petrograd, Moskvo, Nižnji Novgorod in druga važna ruska mesta. Pred revolucijo je bil docent na petrogradskem vseučilišču. Profesor Piip opisuje sedanjost Rusijo takole:

Rusija je prestala najtežjo krizo vsled svojega eksperimenta s svojo socijalno revolucijo. Poskus se je izjalovil in Rusija je sedaj izpremenila svojo pot, zapustivši vsi bistveno karakteristiko poskusa samega. Življenje se je pokazalo močnejše od teorije in gospodarski zakoni so zmagali s svojo neizpremenljivostjo. Finančni in gospodarski razlogi so prisilili boljševike, da so menjali direktive in njihovi kriteriji so organizirali takozvano "novo gospodarsko politiko". Na začetki poti boljševiki ne morejo iti nazaj. Življenje jih sili, da korakajo vedno dalje po poti gospodarskih koncepcij. Paralelno postaja gospodarska obnova Rusije dejstvo. Ta obnova sicer koraka zelo počasi kakor želva, nemogoče pa je tajiti to. Dames so številni lastniki tovarn zopet pričeli z delom, čeprav so svoje tovarne dobili le v najem. Iz taktičnih razlogov se bo vlada držala še dolgo časa fragmentov svojega komunističnega programa, toda to ni nič drugega nego zadnji krič. Sedaj ni več komutnaja v Rusiji. V tem oziru ni dopuščeno dvoje mnenj. Splošen je pa glas v Rusiji, da postaja življenje lažje. Dežela se vzbuja vsled opustitve administrativne rigoroznosti glede industrije in trgovine. Treba je le pogledati stanje cest, spoštovanje miru in reda itd., pa dobiš vtis, da je bolezen Rusije prestala svojo krizo. Res je, da se je Petrograd ponižal na provincajsko mesto, a Moskva je mnogo čednejša in večji je red v njej nego leta 1917.

V masah se je izvršila velika psihološka izprememba. Jasno je, da se je ruski narod dvignil iz dobe anarhistične svobode. Sovjetska vlada je proučevala ljudski temperament in se je prepričala, da je ljudstvo naveličano nereda, nakar se je življenje napotilo v gotove norme. Uvedel se je tudi strogi pravilnik za rabo železnice. Profesor je moral plačati kazni 50 milijonov rubljev, ker je skočil na tramvaj, ko je bil v teku. Kdor vrže odpadke cigarete na tla na postaji, plača globe 300 rubljev v zlatu. Sovjetska milica in policija je dobro opremljena in njeno postojanje z občinstvom je uljudno. Prebivalstvo se prilagodi nove-mu redu brez protestov. Državljan razumejo, da maksima "vse je dovoljeno" ne velja več in zato poslušajo glas avtoritete. Vse te nikakor ne znači še, da je življenje v Rusiji srečno in mirno. — Po našem kriteriju je rusko življenje trdo, draginja narašča zlasti pri najnujnejših vsakdanjih potrebščinah. Katastrofalni padec rublja pa je ustavljen. Izvršila se je bistvena izprememba v izplačevanju plač in mezd. Uvedel se je takozvani "tovarni rubelj" in plače se vrše na temelju te novčene enote.

Nezaposlenost v Petrogradu je velika, v Moskvi pa manjša. Produkcija na splošnem narašča stalno in razmerje med delavci in tovarnimi je normalno. Industrijski delavci so pač zainteresirani na tem, da tvornice obratujejo in zato delajo vestno. Ako kaka tvornica ne izkazuje dobička, jo takoj zapro in delavci ostanejo brez posla. Nova buržoazija in novi intelektualci niso prav nič podobni onim iz predrevolucijske dobe. Preživeli so preganjanje s strani "črke", prestali so lakoto, vse različno bedo in nezdgo, ki so prišle zadnja leta na ruske državljane, in tako so se okrepili v bojih za eksistenco ter so sedaj pred vsem pozitivni.

Niti senca stare slovanske sentimentalnosti ni več na njih, ne razumeje Turgenjeva in Tolstega in ne respektirajo Dostojevskega. Oster boj za življenje jim je odvel one ideale, ki so bili tako dragi ruski inteligenci. To so možki in ženske s trdnimi živci, materialno blagostanje je njihova najvišja misel.

Profesor Piip ne računa na novo rusko revolucijo. Gospodarska obnova dežele je alfa in omega sedanjave vlade in bila bi tudi vsake druge vlade. Boljševiki to razumejo kakor vsi resni politiki ter žrtvujejo svoje teorije temu pričanju. Vsak agresivni duh je izginil brez sledu. Boljševiki ne zamišljajo nikake vojne, ker vsak boj bi uničil pričetno gospodarsko obnovo. Kljub vsemu temu pa ostajajo boljševiki in ako bi naprimer izbruhnila revolucija v Nemčiji, bi porabili vse svoje sile, da bi se okoristili ž njó v svrhu svoje stranke.

Piipovo poročilo zveni precej verjetno. Gotovo je, da mi Slovani radi čujemo o obnovi Rusije, ker dobro vemo, kaj je pomenila za nas v vojni in po vojni odsotnosti Rusije in čakamo nestrpnost na njeno novo krepko navzočnost v krogu Slovanov in v vrsti odločujočih svetovnih sil. Mislimo, da je omogočil obnovo zdravih duhov ruskega naroda, poln neporavnane volje do življenja. Z obnovo se ustvarijo povsem nove razmere, ki polagoma spravijo domov tudi ogromno večino Rusov, ki sedaj begajo po širnem svetu.

"Ko-ko" v Beogradu.

Beograjski policiji se je na srečen način posrečilo izslediti celo družbo, ki je v Beogradu po skritih kotih in zelo zvito razpečevala kokain. Eden izmed družbe je nekoga večera ponudil neznanemu gospodu "radikalno sredstvo za čiščenje rokavice". Za možno stekleničko, napolnjeno z neko belo tekočino, je zahteval 1250 Din. Nagovorjeni se še ni oddahnil od začudenja zaradi tolike svote (za katero bi si mogel nabaviti cel ducat rokavice), ko je prodajalec že izginil. To je bilo gospodu sumljivo in je zato ovačil dogodek policiji, ki je postala takoj pozorna. Ko se je neko noč vračal domov neki policijski agent, je srečal mladega možkega, ki ga je skrivnostno nagovoril: "Hočete Ko-ko?" "Razume se", mu je odgovoril agent in ko je barantač res izklesal stekleničko kokaina, ga je agent aretirati in odvedel v zapor. Policija je tako kmalu izsledila celo družbo, ki je vtihovala v Beograd kokain in z njim tajno trgovala. Njeni člani so večinoma ruski emigranti.

Zagoneten umor na Belju.

Na državnem veleposlstvu Belje so našli te dni zakonska čurin amorjena v njunem stanovanju. Morilec še niso znani; sumi se pa, da so omenjeno zakonsko dvojico ubili roparji iz bližnje Madžarske, ki so s plenom pobegnili zopet preko meje.

Maševalna sostanovalka.

60letno perico Nežo Gomišek, stanujočo v Stritarjevi ulici št. 5 v Ljubljani, je njena sostanovalka živila M. M. dne 19. nov., ko je obečala perilo, pahnula čez prag tako močno, da je padla po tleh in se pobila po glavi in rokah. Preiskal jo je tudi policijski zdravnik, ki je ugotovil lahko telesno poškodbo. M. M. je storila svoj čin iz maščevanja, ker ji je Gomiškova odpovedala stanovanje. Cela zadeva se bo obravnavala še pred sodiščem.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

KAŠELJ

je vendar neprijeten znak in se ga ne sme zanemarjati. Uživate

SEVERA'S COUGH BALSAM,

kateri olajša kašelj te odvrni mnogo trpljenja. Je ravno tak dober za odrasle kakor za otroke.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

zoper prehlad, gripo in za odpravo pri glavoboli valed prehlada.

Cena 50 centov.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Neobičajni dvoboji.

Dvoboji so po kazenskem zakoniku prepovedani. Toda takih prepisov ne poznajo vse države. Ponekod je dvoboj edino sredstvo potom katerega rešita dva nasprotnika medsebojni spor. Način dvobojevanja pa so zelo različni. Interesanten je dvoboj, ki sta ga nedavno imela dva sovražna Amerikane. Stopila sta drug pred drugega z nabitimi samokresli. Na dano znamenje sta oba izpalila strele in ostala oba na mestu mrtva. Dva angleška častnika v Indiji pa sta si izmislila še bolj grozen način dvoboja. V majhen, mračen, prazen prostor sta spustila veliko strupeno kačo. Nato sta brez orožja stopila v sobo. — Kmalu se je kača priplazila do enega izmed njiju ter ga pičila. — Častnik je od pika umrl, njegov nasprotnik pa je ušel. Dva Italijana sta sklenila, da priredita dvoboj v levji kletki. Dvoboj pa je na začudenje izpadel tako, da je bil eden samo lahko ranjen. — Izgleda, da so se levi ustrašili strelcov.

Nekoč sta si napovedala dvoboj dva pisatelja, od katerih je bil eden hrom. Radi tega sta oba v fotelju sede streljala drug na drugega. Rezultat dvoboja je bil, da je bil prestreljen fotelj. Tako je pač vedno med pisatelji. Oni ubijajo svoje junake le v romanih. V 17. stoletju pa sta v Franciji sklenila dva plemiča, da se dvobojujejo na konjih s pištolami. Eden je bil usmrčen, drugi pa težko ranjen in je poškodbi kmalu nato podlegel. Nesimpatičnejši pa so nedvomno dvoboji s šampanjcem. Protivnika vzameta v roko steklenico šampanjca in — zmaga oni, ki se prvi opije in zgrudi na tla. Toda ta način dvobojevanja je drag in zato le malokomu pristopen.

Končno še o enem nenavadnem načinu dvoboja, katerega sta si izbrala dva angleška trgovca. — Nobeden od njiju se še ni vozil po morju in morská bolezen je bila za njiju najhujše strahilo. — Zato sta sklenila, da odpoveta ob

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH.

V Jugoslaviji — se more izplačati dolarje le potnikom v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konzula potrjenega potnega lista in ne več kot protivrednost od 8.000. — frankov, to je približno \$200. — za enega potnika.

V slučaju, da naslovljenec za izplačilo dolarjev nebi mogel predložiti potrjenega potnega lista, doli pošiljatelj lahko dolarje nazaj ali sam pa na novo naroči izplačati nakazani snesek v dinarjih.

Nadalje se nam zdi umestno pripomniti, da nikakor ne moremo pričakovati pošiljati čke v Jugoslavijo.

Splošno mnenje vlada, da se čeki, ki se glase na dolarje, tudi v dolarjih izplačajo, kar pa ni res, ker, kot že spgor omenjeno, je v Jugoslaviji od vlade pod kaznjo prepovedano izplačevati dolarje.

Tudi pošiljajo mnogi navadno ameriške čke v domovino. Ti pa nikakor niso pripravljeni za ljudi na delu, ker so banke oddaljene in izplačajo take čke v dinarjih šele potem, ko dobe iz Amerike potrdilo, da so jim bili odobreni.

Onim, ki stanujejo na delu in ne potrebujejo v Ameriko, je najbolje pošiljati denar navadnim putem v dinarjih, kateri so jim izplačajo na svojih pošilj. Zelo neprimerno.

Tudi za zahvota potnega lista — (pona) je najpripravnejše poslati dinarje. Dokler namreč potni list ni potrjen od ameriškega konzula, ne more potnik dvigniti dolarjev. Stroške za razne listine in potni list se pa lahko plača tudi s dinarji.

V Italiji in naslednem osamlju —

se veljavne povsem drugače odredbe ter lahko izplačamo dolarje vskomur do poljubnega sneska. Če je pa namenjen denar le za potovanje, je na nakaznični omnitki vidno: izplačati le, ako naslovnik potuje.

Valed navedenih stroškov smo se morali ogotiti prevrediti pristojbino na dolarje izplačila kakor sledi: Za izplačila do \$25 računamo po 75 centov; od \$25. naprej po 5%, to je po 3 centa od vsakega dolarja.

Na nakaznični list je vidno označeno: izplačati v dolarjih.

Ta pristojbina je veljavna na dolarje izplačila v Jugoslaviji in Italiji.

FRANK SAKSER STATE BANK
62 Cortlandt St., New York City

razburkanem morju na majhni ladji na odprto morje. Zmagalesko tisti, ki bo pokazal najmanjši strahu. Ko se je ladja začela premetavati, se je obeh polastil tak strah, da sta se oba priznala za premagana. Naprosila sta kapitana, da ju nemudoma prepelje v mirno pristanišče.

4500 divjih zakcnov v Subotici.

Vsled odredbe ministrstva za notranja zadeve je bila pred kratkim sestavljena statistika divjih zakonov v Vojvodini. Samo v Subotici je bilo ugotovljenih 4500 divjih zakonov. Take zakone so sklepali ljudje iz najboljših družabnih slojev, kakor tudi iz najnižjih. Vsi ti zakonski pari bodo povabljeni na policijo.

Spomenik kralja Petra v Dubrovniku.

Kakor javljajo iz Beograda, je kralj Aleksander dne 19. novembra sprejel deputacijo iz Dubrovnika, sestojajočo iz Stevana Kneževića in Melka Čingrije, ki sta člana odbora za postavljenje spomenika kralju Petru Osvoboditelju.

POZOR ROJAKI!

Slovenski mesar v Pittsburghu, Penna.

FRANK ARCH

se priporoča vsem Slovincem po Pennsylvaniji. Razpošiljam domače suhe KLOBASE v zabojih. Najmanj 25 funtov v vsakem zaboju. Funt po 30c.

Razpošiljam tudi debele prašice. Cena po dogovoru.

FRANK ARCH

5404 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Samo vdrnite

Če trpite valed hudoga napada nevroze, lumbago, bolečin v sklepih in mišicah, kakor tudi migrene, če se močno nadvignete, če se močno vdrnete.

PAIN-EXPELLER

Reg. U. S. Pat. Off.

Čutili boste, kako se žiri to, plota s svojo nemirajočo udobnostjo po bolečinah delih.

Pain Expeller bo pomagal vam kot je pomagal brezštevilnim ljudem mnogih let. Imejte ga vedno steklenico pri rokah. 35 in 70c. steklenica v lekarnah.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Deputacija je povabila kralja, da se udeleži svečnega razkritja tega spomenika, ki se bo vrisla prihodnje poletje. Oba člana sta se dolgo razgovarjala s kraljem, ki ju je povabil na obed.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjam vsem prijateljem in znancem, da nam je umrla smrt tako kruto iztrgala iz rok našo predrago in vsem priljubljeno edino hčerko in sestro

JOSIPINO SLEJKO

v najlepši otroški dobi 5 let in 27 dni. Dne 22. novembra ob 11. uri dopoldne je bila se zdrava in veselo se je igrala s svojim bratom, opoldne je bila že mrtva. Umrla je v strašnih bolečinah na zastrupljenju. Pogreb je bil dne 24. novembra iz hiše žalesti na Mount Carmel pokopališče.

Tem potom izrekam najsrčnejšo zahvalo vsem iz Melrose Parka in Elmhursta, Ill., ki so me tolažili ob tej težki izgubi. Posebno se zahvalim za podarjene vence in sople Mrs. Cigroj, Mrs. Branković, Mr. in Mrs. Sušteršič, Mr. in Mrs. Ferić iz Elmhursta, Mrs. Mali Fisher, Mr. C. Fisher, Mr. in Mrs. Verbovec, Mr. in Mrs. Komel in Miss Zora Komel.

Mirno počivaj, predraga in nikdar pozabljena hčerka! Šla si za očetom, ki si zjutraj povpraševala po njem. Ti se veseliš, ko tvoja mati še vedno žaluje. Na svidenje nad zvezdami!

Zaljubljeni ostali:

Frank Krkoč, oče.

Terezija Krkoč, mati.

Josip Slejko, brat, Louis in Mali.

Fisher, stric in teta.

Melrose Park, Ill., 19. dec. 1923.

1312 N. 25. Ave.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste v njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po znižani ceni

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1. 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.60

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihajač. Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slike v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobno in težavami ter nam predločuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .60

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovincem v pouk. Po resničnih dogodkih sestavljena. Vsebuje 239 strani, .65

Darovana. Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med krščanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .45

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično alikanih domačih značajih. — Vsebuje 231 strani, .45

Jernač Zmagovaoč. Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .45

Kadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Šenoa. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se na si očaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorčič in drugi kmečki junaki borili soper prevzetne graščake in junake umirali mučniške smrti. Vsebuje 378 strani, .70

POŠTINA PROSTA

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

MARIJINA POVEST

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" priredil J. T.

32 (Nadaljevanje.)

— Kdo je? —
— Jaz sem. Odpril!
Glas je takoj spoznal. Ali sanja?
— Odpril, pasje seme! Odpril, pravim!
Ciprijan je skočil iz postelje. — Res, oče — je pomislil sam pri sebi ter si v mrlični naglici oblačil hlače.
— Odpril, če ne, pokličem ključavničarja.
— Takoj, takoj. Samo nekoliko potrpite, da se oblečem.
Če je oče izvedel za njegovo stanovanje, mu nazadnje res ni kazalo drugega kot odpreti mu.
— Oprostite — se je opravičeval Bruskal, ko je stopil pred bledega loveka dolgih las in kuštrave brade. Ne, to ni bil Ciprijan... Ni mogloče.
— Dober dan, oče, — je rekel Ciprijan ter pogledal v tla.
— Sveti Bog, kaj si ti moj sin? — je vzkliknil Bruskal ter za pri vrata za seboj.
Ni pa gledal toliko sina kot je gledal svilen žensko spodnje krilo, ki je viselo na vratih.
— Moj Bog, kaj vidim, kaj vidim — je vzdihnil ter povsilel oči.
— Saj pravim: če hudič kaj šepeče kristijanu na ušesa in če kristijan posluša, je amen. Izgubljen je.
Ciprijan je zardel. Snel je krilo s kljuka ter ga vrgel v sosednjo sobo.
— Sedi — je rekel sin ter porinil očetu oguljen stol.
Starec je pa odkimal rekoč:
— Ni treba stola. Tudi tebi ni treba sedeti. Več kot eno uro ne smeš ostati tukaj. Kje je tvoj kovčeg? Kje imaš prtljago?
— Kovčega nimam tukaj. Kjer je, je na varnem.
— Tako? No, saj bomo videli.
Starec se je popraskal za ušesi, parkrat se je potegnil za brke, dobera se je odkaljal, debelo pljunil sredi sobe, in se je ves ojunčil in je začel pridigo:
— Nevernik, kaj si pa počel, da te ni bilo nikjer in nikoli? Peligas ti je posodil, brodar ti je posodil in koliko je še drugih, ki so ti posodili? Kaj te res ni nič sram? In strica si prosil naposodo. Sram te bodi! Na beraško palico me hoče spraviti, kaj ne? Mene in mater? In praviš, da si grof Guiche? Nesnaga si, ne pa grof. Ali več komu si ukradel ime? Spoštovanemu graščaku Guiche. In ti praviš, da si moj sin? O ti prokleti smrkač!
— Oče!
— Še enkrat iztegni željosti, pa te bom potegnil za ušesa kot te ni še nihče nikoli.
— Toda, oče oče — je jecal Ciprijan in se branil klofut, ki so padale kot toča po njem.
Bele pene je pognal iz ust.
— Še enkrat udari, še enkrat udari — je sikal — te bom nazaj.
Hotel je stareca stisniti k steni, pa je bil le par klofut na dobičku.
— Ti bi udaril, kaj ne, ti bi tolkel očeta, če bi mogel, kaj ne? — se je satansko režal starec. — Pa ne moreš, kaj ne? No, pa udari, če hočeš. Dva žandarja sta spodaj. Sram te bodi, žandarji te bodo ušli manir.
— Ti si prvi začel, oče.
— Saj tudi zaslužiš, smet, ničvredna. Vse kuha v meni. Kar gomazi mi po prstih. Kam si me spravil s svojimi dolgovi? Kam si me spravil, te vprašam? Da ljudje kažejo za menoj. Za menoj, za starim Bruskalom. Včasih sem mislil, Ciprijan, da sem te res v sloveka vzgojil in vzredil, pa si šema. Lump si. Fakin si... Sramota!
Starec se je zgrudil v naslonjač.
In česar ni videla še živa duša na svetu, je videl Ciprijan: stari Bruskal je jokal. Sivolas starec je jokal kot neboljeno dete.
Ciprijan je ganilo. Skušal ga je tolažiti in je rekel polglasno:
— Le prav premisli, oče, le dobro premisli: nazadnje si ti kriv vsega tega.
Starec se je vzravnil kot hrast sredi polja.
— Jaz sem kriv? Mene dolžiš? Da, par ostrih besed sem ti rekel, ko sem prišel iz Bordo.
— Torej priznaš?
— Da, priznam. Ne morem pa pojmiti, zakaj si mi nakopal te križe in težave. Prokleti človek! Ali ti nič ni mar domačija, v kateri si vzrasel? Ali se ne brigaš za očeta, ki mora pred vsakim fakinom povešati pogled? Koliko dolga si mi naredil? Priznaj sedaj, kajti sčasoma se bo izvedelo. Sedaj priznaj.
— No, no.
— Petdeset tisoč? Ali manj ali več?
— Da, tako nekako — je odvrnil Ciprijan in sklonil glavo.
— Ti prokleti lopov! V manj kot enem letu si pognal petdeset tisočakov. Iz žepa si mi kradel denar in povrh tega si še zdravje zapravil. Sree se mi trga, ko te moram gledati takega. Saj si le senca svoje prejšnje podobe in postave. Take kuštraste lase imaš in brado. Torej si bil v špitalu?
— Kje naj bi bil sicer?
— Moj Bog, če bo tvoja mati izvedela! Ali nimaš v srcu nobene ljubezni več? Ali se ti ne smiliva jaz in mati, da nisi dal od sebe nobenega glasu? In tudi za babami se podiš — je siknil starec, ko je opazil na vratih žensko krilo!
— Ti si kriv vsega tega — je rekel Ciprijan ter odstopil za korak. — Kako naj bi ostal v hiši, ki ni več moj dom? Mene si razdedil. Z mojo nevesto se bo poročil moj brat. Povej mi, kako naj ostanem v taki hiši? In ti ne veš, kako sem ljubil Marijo, kako strašno sem jo ljubil. Ni mi kazalo drugega kot oditi. Zato sem šel.
— In dobil si unetije prsne mrene?
— Človek dobi, česar se najmanj nadja. Sam dobro veš, da bi se to ne zgodilo, če bi ne bilo Jerneja in če bi bil ti drugačen. Nikar ne misli, da se mi je dobro godilo v tem času.
Ciprijan je odpel srajco in zavihal rokar.
Oče je opazil njegova upala prsa ter šibko ročico kot roko desetletnega otroka. Pri tem je dvakrat zakašljal. Ta kašelj se je zdel staremu Bruskalu jako sumljiv.
— Ne boj se, še vse bo dobro — ga je tolažil starec, ki se je mahoma omehčal. — Sedaj se pa napravi.
— Zakaj?
— Z menoj boš šel.

(Dalje prihodnjik.)

Iz Jugoslavije.

"Razbojniška republika" v okoličih Virovitice.

V okoličih Virovitice v Slavoniji, kjer je bil tudi izvršen napad na nadšumarja Pirkmajerja, o čemur smo poročali, je po poročilih zagrebške "Riječi" nastala prava razbojniška republika. Dnevno se dogajajo na odprti cesti napadi maskiranih roparjev na seljake. Tako so razbojniki 11. nov. oporili dva seljaka, ki sta šla na sedem iz Ostrove v Ivanovo. Odvezli so jim 6000 Din. Istega dne so napadli nekoga glugo, ki je bil na potu iz Jarmine v Vinkovec. Ker ni imel denarja, so ga nečloveško pretepli. Dne 10. nov. pa je bil napaden gostilničar Andrija Ferjanec iz Djurdanovec. Odvezli mu je bilo 10.000 Din. Dne 14. nov. je v selo Laslovo vpadla roparska tolpa vojaško oblečenih in z lovskimi puškami oboroženih roparjev. Obkolili so poslopje nekoga posestnika in hoteli z dvorišča iztirati vse svinje. Nakana pa se jim ni posrečila, ker jih je zalotil lastnik, ki je poklical sosedo na pomoč. Celo selo se je navadilo na razbojnike in jih pognalo v beg. Seljaki bi roparje naglali v reko Vuku, vendar so slednji otvorili ogenj, naka so se morali seljaki umakniti. Nadalje so vlomili roparji v hišo Pavla Metzgera v Jovanovu, kjer so izropali skoraj vse poslopje. Oblasti so uvedle zasledovanje za držnimi banditi.

Preki sod v Slavoniji.

V zadnjem času se je razbojništvo v Slavoniji silno razpelo. Zdi se, da so se ustanovile tamkaj cele razbojniške družine v svrhu, da plenijo in ropajo. Med zlikovci se svojo drznostjo razbojniška družina zloglasnega Jove Čaruge. Najnovejši čin zlikovcev je roparski umor gozdarja Pirkmajerja v Tompojevi pri Vukovaru, ki je vzbudil splošno vznemirjenost. Kakor poroča osijeski list "Die Drau", bo v celi Slavoniji razglašen preki sod.

Morilec Schrott obsojen na doživljenjsko ječo.

Poročali smo svoječasnno o krojaškem pomočniku 22letnem Joh. Schrottu, ki je 22. oktobra 1922 umoril v Zagrebu krojaškega vajenca Franca Jagića in krojaškega pomočnika Živka Paniana. Ubil je oba s kladivom in nato odnesel iz delavnice Mate Stipečiča veliko blaga in 1920 Din, nakar je pognal v Avstrijo. Dvojni roparski umor, ki sliči aferi Pašči-jevič, je takrat vzbudil v Zagrebu ogromno razburjenje. Pred današnje poroto se je vrnila 17. nov. obravnava proti Schrottu. Obtoženec je krivdo priznal, izjavil pa je, da ni nameraval Jagića in Paniana umoriti. Njegov zagovor pa je popolnoma ničev, ker je bil Panian 18krat udarjen s kladivom. Porotniki so potrdili krivdo roparskega umora z 11 glasovi, aakar je bil obsojen na dosmrtno ječo, poostreno s temnico.

Roparski umor v Peterancu.

V Peterancu, mirnem malem kraju na Hrvaškem, se je dogodil strahovit zločin, ki je razburil celo selo. Na tajinstven način je bil umorjen ponoči v svoji hiši vdovec in posestnik Ivan Torčane. Drugo jutro je njegov sosed opazil, da so okna pri Torčanu vsa zastirala, kar ni bilo običajno, in tudi živina je glasno mukala. Radoveden je šel sosed v Torčanovo hišo. Ko je odprl vrata, se mu je nudil grozen prizor. Vse omare so bile odprte, po sobi vse razmetano in na postelji je ležal s preklano glavo Torčane. Očividno se je dogodil slučaj roparskega umora, vendar o roparskem morilecu ni bilo sledu. Zanimivo je, da ostali seljaki niso čuli ničesar, navzlic temu, da stojijo njihove hiše tesno ena poleg druge.

Žrtve strupenih plinov v vodnjaku.

V baškem selu Vojški se je dogodil žalosten slučaj, ki je veljal tri ljudi življenja. Na dvorišču seljaka Gjorgja Jagra se je popravljal vodnjak. Med popravljanjem je padel sinu Stevanu neki predmet v vodnjak in slednji se je spustil v globočino, vendar ga ni bilo več na površje. Za njim se je spustil seljak Nikola Jovanović in ko tudi njega ni bilo iz vodnjaka, je zlezel še Stevan Hang, da reši otala dva. Tudi od njega ni bilo več glasu. Stvar je bila javljena

novosadski policiji, ki je ugotovila, da dotični vodnjak vsebuje strupene pline.

Usoden vodnjak.

V Zagrebu se je s plinom zastupila Ema Schierer, vdova po željezniškem uradniku, in sicer radi tega, ker ni mogla preboleti smrti svojega moža, umrlega pred osmimi leti.

Ponarejeni 100dinarski bankovci.

V Zagrebu se je v zadnjih dneh pojavilo večje število ponarejenih bankovcev po 100 Din. Policija je pričela z energičnim izsledovanjem falzifikatorjev. Glavni znaki falzifikatorjev obstoje v tem, da je njihov papir mnogo bolj gladek kakor pri pravih bankovcih in kar je glavno — se vodeni odtisek ni posebno posrečil.

Tisočletnica hrvatskega kraljevstva.

V Zagrebu se je ustanovil poseben odbor za proslavo 1000letnice hrvatskega kraljevstva. Na svoji zadnji seji je odbor sklenil, da se vrši proslava meseca avgusta leta 1925. Pri tej priliki se priredi tudi etnografska, zgodovinska, gospodarska in umetniška razstava. V spomin na tisočletnico se v Trnju pri Zagrebu zgradi krasna cerkev.

Prijet tihotapec z dolarji.

Obmejna policija je pri Subotici zasačila trgovca Josipa Kezera, ki je skušal iztihnati večjo količino dolarjev. Kezer je bil odan carinskemu sodišču, dolarji pa so bili zaplenjeni.

SANTAL MIDY
PROSTITUCIJA
PREPARAT MEHURJA

SANYKIT
PREPARAT ZA MOŠKE
VELIKA TUBERKULOZA
Sanykit Kit (400 51)
Vojkova ulica 11
82 Cortlandt St., New York
Pišite za okrožnico.

ROYAL MAIL

Poslanična parobrodna črta od jugoslovanske vlade
Neposredna služba med
New Yorkom in Hamburgom
Cherbourg in Southamptonom
"OHIO" "ORCA"
"ORDUNA" "ORBITA"
Ti parniki so v vseh ostrih novi in moderni. Priljubljeni so prekooceanskim potnikom ter so stalni vladni prijavljani naprav, isborne službe, in kar je najvažnejše vladne udobnosti.
Ududni strežniki nosijo na bele porcelane mize dobre, okusne in zadostne obede. Posebna pozornost je posvečena šenkam in otrokom.
Za podrobnosti vprašajte agenta v vašem mestu ali pa pri:
ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY
25 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

KJE STA?

JOSIP KOŠMERLJ iz Loškega Potoka in IVAN BRANISELJ iz Cerknice. Zadnji naslov je bil: Box 535, Richmond, W. Va.
Frank Sakser State Bank,
82 Cortlandt St., New York City.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

KDOR je namenjen potovati v starikraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.
Pojasnili, ki vam jih samoremo dati vladne dolgotrajne izkušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvotne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.
Tudi oni ki se niso ameriški državljan, morejo potovati v starikraj na obisk, toda potrebno je, da se povrnejo tekom šestih mesecev in so pripuščeni brez vsake neprilike v to deželo.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti soročnike ali pa svoje iz starega kraja, naj nam piše za pojasnila in navodila. Jugoslovanska letna kvota znaša 6426 novih priseljencev.
Za potne stroške izplačuje po našem naročilu JADRANSKA BANKA tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York
Glavno zastopstvo jadranske banke.

Izšel je

"Slovensko - Amerikanski Koledar" za leto 1924.

Knjiga je znanstvene, poučne in zabavne vsebine in jo bi moral vsak imeti, ker mu bo mnogo koristila in ga bo v marsičem poučila.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR JE : KNJIGA, KI IMA TRAJNO VREDNOST. :

NAROČITE GA ŠE DANES.

Cena s poštnino 40 centov.

Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Išla je nova izdaja

"PESMARICA GLAZBENE MATICE"

Zbori za štiri moške glasove.

Uredil MATEJ HUBAD

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje sledeče pesmi s notami:

1. Na dan; 2. res očeni bi se; 3. Kasen; 4. Knečka pesem; 5. Vasovalec; 6. Na trgu; 7. Pesem o beli hišici; 8. Prošnja; 9. Dan slovanosti; 10. Tihl veter od morja; 11. Še ena; 12. Povejte, ve planine; 13. Sijaj, solnce; 14. Lahko noč; 15. Deklica mila; 16. Slanca; 17. Vabilo; 18. Pastrček; 19. Rožmarin; 20. Cerkev; 21. Prošnja; 22. Imel sem ljubi dve; 23. Danici; 24. Srečka; 25. Obleček; 26. Planinska roža; 27. Hercegovska; 28. Ljubzen in pomlad; 29. Rožica i slavlji; 30. Naša sveda; 31. Lahko noč; 32. Pod noč; 33. Kaj bi te pralal; 34. Bože pravde; 35. Na grobih; 36. Nad svezdami; 37. Vabilo; 38. Usilni nas; 39. Na morja; 40. Pastr; 41. Slovenska semlja; 42. Barčica; 43. Obleček; 44. Utopljenka; 45. Potkali na okno; 46. Glas Grobova; 47. Katrica; 48. Deklica, ti si jokal; 49. Jas bi rad rečel ti; 50. Zdravica; 61. V miraku; 62. Lepa naša domovina; 53. Vrgred se povrne; 54. Vinaka; 55. Oj dekle, kaj si tak žalostna; 56. Slanca; 57. Oj, te mlinar; 58. Pojdaj v ruto; 59. Slovanec, Srb, Hrvat; 60. Naša sveda; 61. V slovo; 62. Izgubljeni svet; 63. Sanak spava; 64. Glejta, kako umira pravični; 65. Naprej; 66. Kje dom je moj; 67. Hey Sloveni; 71. Domovini; 72. Sokolska; 73. Jadransko morje; 74. Popotalkova pesem; 75. Domovina; 76. Slovenski svet, ti si krasen; 77. U boj; 78. Večer na Savi; 79. Zrlino, Frankopanka; 80. Šte tisti, Srbije tužni; 81. Pobratimlja; 82. Pomlad in jesen; 84. V tihl noč; 85. Milica; 86. Njoi; 87. Njega ni; 88. Pod okno; 89. Prva ljubzen; 90. Lahko noč; 91. Pri oknu sva meče slonela; 92. Strunam; 93. Slovo; 94. Strunam; 95. Prošnja; 96. V ljubem si ostala kraj; 97. Pod oknom; 98. Ljubzen in pomlad; 99. Lahko noč; 100. Rastanek; 101. Srečanje; 102. Tam, gdje stoji; 103. Prejla.

Cena s poštnino \$3.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street

New York

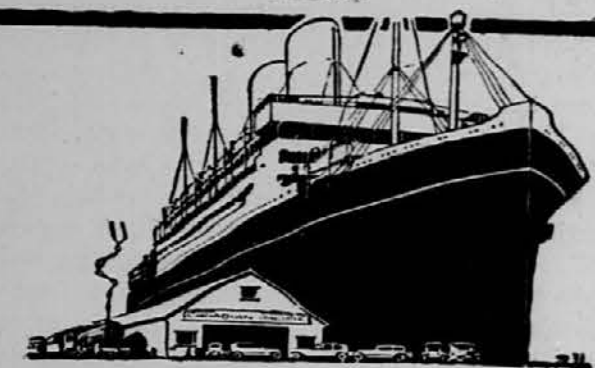
Kretanje parnikov - Shipping News

26. decembra: Chicago, Havre; Pres. Adams; Cherbourg.	12. januarja: Majestic, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen.
27. decembra: Westphalia, Hamburg; York, Bremen.	16. januarja: Pres. Wilson, Trst; Paris, Havre; Pres. Van Buren, Cherbourg.
28. decembra: Martha Washington, Trst.	17. januarja: Suffren, Havre; Thuringia, Hamburg; Mongolia, Cherbourg; Muenchen, Bremen.
29. decembra: Canope, Cherbourg, Hamburg; La Savoie, Havre; America, Cherbourg, Bremen; New Amsterdam, Boulogne.	19. januarja: Antonia, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Conte Verde, Genoa.
2. januarja: Pres. Monroe, Cherbourg.	22. januarja: Derfflinger, Bremen.
3. januarja: Mount Clay, Hamburg; Sierra Ventana, Bremen.	23. januarja: Pres. Polk, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg, Hamburg.
5. januarja: Aquitania, Cherbourg; Columbus, Bremen.	24. januarja: Deutschland, Hamburg.
6. januarja: Orduna, Cherbourg, Bremen.	26. januarja: Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen; Veendam, Boulogne; York, Bremen.
8. januarja: Duilio, Genoa; Bremen, Bremen.	29. januarja: Colombo, Genoa.
9. januarja: Rochambeau, Havre; Gothland, Cherbourg.	30. januarja: Chicago, Havre; Stuttgart, Bremen.
10. januarja: Albert Ballin, Hamburg; Minnekahda, Cherbourg, Hamburg.	31. januarja: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.

UNITED AMERICAN LINES
(HARRIMAN LINE)
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE

NEW YORK - HAMBURG

Najkrajša pot v vse dele
JUGOSLAVIJE
Odputja vsak teden 2 našimi razkošnimi parniki
RESOLUTE RELIANCE
ALBERT BALLIN DEUTSCHLAND
Parniki s 1, 2 in 3 razredom in snani "Mount Clay", "Cleveland", "Hansa", "Thuringia" in "Westphalia" s kablnami in 3. razredom.
WESTPHALIA, 24. dec. ob 10. dop. uspešna, aljudna služba, isborna kuhinja, prijetni in privlačni prostori.
UNITED AMERICAN LINES
39 Broadway, New York
Ali pooblašeni krajevni zastopniki.

V IN IZ JUGOSLAVIJE

14 ogromnih hitrih potniških parnikov plove s progo

Canadian Pacific

Neposredna služba
HAMBURG
Cherbourg Southampton Glasgow Antwerp
Southampton Liverpool

Kadar potujete v Jugoslavijo, ali ako želite dobiti katerega svojih rojakov ali prijateljev k sebi, obrnite se na **CANADIAN PACIFIC**

KRATKA MORSKA PROGA V EVROPO — SAMO ŠTIRI DNI NA ODPRTEM MORJU

Za potne listke in nadaljnia pojasnila, se obrnite na lokalne agente, ali na glavne agente Canadian Pacific, ki se nahajajo v vsakem večjem mestu.

Canadian Pacific Steamships

COSULICH LINE

Garantnost v Jugoslavijo
Edino direktno spomladno odputje
Otvorjena vožnja zmagaja
MARTHA WASHINGTON — 28. dec.
PRESIDENTE WILSON — 16. jan.
v Dubrovnik ali Trst.
Zakazanje v uradni listi. Noheljni videti. Vprašajte pri bližnjem agentu ali pri **PHILIPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.**

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovana izdaja.

Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino \$2.—

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St.

New York City, N. Y.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

ISČEM ŽENSKO

Štayerko ali Kranjco v starosti od 30 do 40 let za gospodinjjo, da bi mi hišo v redu držala in skrbela za 5 otrok od 14 let do 7 mesecev starosti. Moja blaga žena mi je umrla, zdaj mi ne kaže drugo kakor pošteno žensko dobiti. Plača po dogovoru. Katero veselji, naj se v kratkem oglasi. — Ernest Sedelnik, Box 267, Bessemer, Pa. (22-26-12)

Vsak poveč bi moral imeti novo izdajo

"PESMARICA GLAZBENE MATICE"

Za štiri moške glasove Uredil Matej Hubad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi s notami.

Cena s poštnino \$3.00.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINO SLOVENSKO GOVORNO ZDRAVNIŠTVO
SPECIALIST MOŠKIM BOLEZNI.

Maja struka je zdravilje skrbnih in krevlnih bolnikov. Jaz sem bil zdravnik od 22 let ter imam skrbno vseh bolnikov in kar imam zdravilne, zato vam morem popolnoma zagotoviti, da vam pridobi posebno študijo pri zdraviljenju moških bolezni. Zelo do moje popolnoma zanesli na mano, moje stroje pa ja, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite študijo, vašo zdravno zastopništvo kri, zdravilo in tla pe točno, odločni v grla, in padajo las, bolečina v kolenih, stare rane; celotno življenje in bolni v močnem in leščem; letah; bolečim; rmanice revmatični; zastari; stene; žile; nepravilni; živčevje; v rokah; bolečim; in vseh od 4. do 6. do 8. do 10. do 12. do 14. do 16. do 18. do 20. do 22. do 24. do 26. do 28. do 30. do 32. do 34. do 36. do 38. do 40. do 42. do 44. do 46. do 48. do 50. do 52. do 54. do 56. do 58. do 60. do 62. do 64. do 66. do 68. do 70. do 72. do 74. do 76. do 78. do 80. do 82. do 84. do 86. do 88. do 90. do 92. do 94. do 96. do 98. do 100. do 102. do 104. do 106. do 108. do 110. do 112. do 114. do 116. do 118. do 120. do 122. do 124. do 126. do 128. do 130. do 132. do 134. do 136. do 138. do 140. do 142. do 144. do 146. do 148. do 150. do 152. do 154. do 156. do 158. do 160. do 162. do 164. do 166. do 168. do 170. do 172. do 174. do 176. do 178. do 180. do 182. do 184. do 186. do 188. do 190. do 192. do 194. do 196. do 198. do 200. do 202. do 204. do 206. do 208. do 210. do 212. do 214. do 216. do 218. do 220. do 222. do 224. do 226. do 228. do 230. do 232. do 234. do 236. do 238. do 240. do 242. do 244. do 246. do 248. do 250. do 252. do 254. do 256. do 258. do 260. do 262. do 264. do 266. do 268. do 270. do 272. do 274. do 276. do 278. do 280. do 282. do 284. do 286. do 288. do 290. do 292. do 294. do 296. do 298. do 300. do 302. do 304. do 306. do 308. do 310. do 312. do 314. do 316. do 318. do 320. do 322. do 324. do 326. do 328. do 330. do 332. do 334. do 336. do 338. do 340. do 342. do 344. do 346. do 348. do 350. do 352. do 354. do 356. do 358. do 360. do 362. do 364. do 366. do 368. do 370. do 372. do 374. do 376. do 378. do 380. do 382. do 384. do 386. do 388. do 390. do 392. do 394. do 396. do 398. do 400. do 402. do 404. do 406. do 408. do 410. do 412. do 414. do 416. do 418. do 420. do 422. do 424. do 426. do 428. do 430. do 432. do 434. do 436. do 438. do 440. do 442. do 444. do 446. do 448. do 450. do 452. do 454. do 456. do 458. do 460. do 462. do 464. do 466. do 468. do 470. do 472. do 474. do 476. do 478. do 480. do 482. do 484. do 486. do 488. do 490. do 492. do 494. do 496. do 498. do 500. do 502. do 504. do 506. do 508. do 510. do 512. do 514. do 516. do